

Студијски програми: Студије политикологије, Међународне студије		
Назив предмета: Политичке установе и политички живот на Балкану		
Наставници: проф. др Јован Теокаревић, проф. др Небојша Владисављевић, проф. др Даниел Бокслер		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов:		
Циљ предмета Током демократизације балканске државе се суочавају са вишеструким изазовима. Наиме, политичка трансформација се одвија паралелно са реконфигурацијом граница, нација и држава, економским преображајима и евроинтеграцијама. Курс излаже кључна обележја политичких установа и политичког живота у балканским земљама од почетка деведесетих до данас, као и повезаних политичких изазова. Размотрићемо различите аспекте демократизације и „националног питања“ на Балкану у ширем историјском, институционалном, политичком и међународном миљеу. Све теме ће бити анализирани из теоријске и упоредне перспективе и илустроване примерима из политичког живота различитих балканских земаља. Циљ курса није свеобухватни преглед политичких установа и политичког живота у свим балканским државама већ анализа кључних трендова у региону из угла различитих аспеката изградње демократских установа и етничке политике на одабраним примерима.		
Исход предмета Од студената се очекује да се до краја курса упознају с кључним обележјима савремених политичких установа и политичког живота у балканским земљама и да могу да их анализирају из упоредне перспективе и илуструју одговарајућим примерима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Увод: демократизација и „национално питање“ на Балкану после социјализма. 1. део – Изазови демократизације: историјско наслеђе и друштвено-економски оквир – Институционално наслеђе и демократизација после социјализма; Клијентелизам и корупција; Изборне револуције и политика протеста; ЕУ, демократизација и „стабилнократија“. 2. део – Проблеми демократске консолидације: институције и протагонисти – Полупредседнички системи и демократија; Популизам као претња демократији? 3. део – Сувереност или демократија као талац међународних протагониста? Међународна интервенција и старатељски режими у БиХ и на Косову. 4. део – Плуралитет идентитета – изазов демократији? Плурализам, изборно такмичење и етнички сукоби; Државна политика према етничким идентитетима и политика пописа; Модели демократије у плуралним друштвима: БиХ, Косово, Македонија и Црна Гора (институционални аранжмани: консоцијација и центрипетални елементи); Етничке мањине, „матичне“ државе и релативизација националних држава: улога Турске и Мађарске (Бугарска, Румунија и Србија). <i>Практична настава</i>		
Литература Х. Линц и А. Степан (1998) Демократска транзиција и консолидација (Београд, Филип Вишњић); Јован Теокаревић (2010), „Демократизација посткомунистичких политичких система на Балкану“, у М. Подунавац (прир.), Држава и демократија (Београд, ФПН); Н. Владисављевић (2019) Успон и пад демократије после Петог октобра (Београд, Архипелаг); Д. Бокслер (2018) Изборно такмичење или етничко представљање? (Београд, Институт за политичке студије); Ф. Бибер (2020) Успон ауторитаризма на Западном Балкану (Београд, Библиотека XX век); Р. van Houten (1998) “The role of a minority's reference state in ethnic relations”, European Journal of Sociology 39(1): 110-146; V. Bunce (1999) Subversive institutions (Cambridge, Cambridge University Press); S. Levitsky and L. Way (2010) Competitive authoritarianism (Cambridge, Cambridge University Press); D. Bochsler and A. Juon (2020) “Authoritarian footprints in Central and Eastern Europe”, East European Politics 36(2): 167-187.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, есеј и консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	40
колоквијум-и		есеј	40
семинар-и	20		